

Stacja Biblioteka - Ruda Śląska *The Library Station - Ruda Śląska*

1857

www.wirtualnaruda.pl

**Przemiana dworca kolejowego PKP Chebzie w Stację Biblioteka stała się modelowym
na skalę kraju przykładem adaptacji historycznych budynków pod nowe funkcje.
Dzięki przeprowadzonej rewitalizacji obiekt stanowi obecnie ważny punkt
na mapie kulturalnej miasta i okolicy.**

**Prezydent Miasta Ruda Śląska
Michał Pierończyk**

*The transformation of the PKP Chebzie railway station into the Library Station has become
a model example of adapting historical buildings to a new function on a national scale.
Thanks to the revitalization carried out, the building is now an important point
on the cultural map of the city and the surrounding area.*

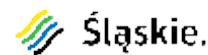
*Mayor of the City of Ruda Śląska
Michał Pieronczyk*

Rzeczpospolita
Polska

RUDA Śląska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Zespół stacyjny w Rudzie Śląskiej – Chebziu to jeden z dwóch przystanków kolejowych na terenie miasta. Powstanie stacji w Chebziu związane było z budową linii kolejowej łączącej Wrocław z Mysłowicami. Z uwagi na bliskie położenie licznych zakładów przemysłowych dworzec w Chebziu (wówczas Morgenroth) szybko stał się istotnym węzłem komunikacyjnym. W okresie międzywojennym była to druga na Śląsku stacja kolejowa pod względem natężenia ruchu, który sięgał około 200 pociągów na dobę.

The train station complex in Ruda Śląska - Chebzie is one of the two train stops currently located in the city. The establishment of the Chebzie station was related to the construction of the railroad line connecting Wrocław and Myslowice. Due to the nearby location of numerous industrial plants, the Chebzie (then Morgenroth) station quickly became an important transportation center. In the interwar period, it was the second-largest railroad station in Silesia in terms of traffic volume, which reached about 200 trains per day.

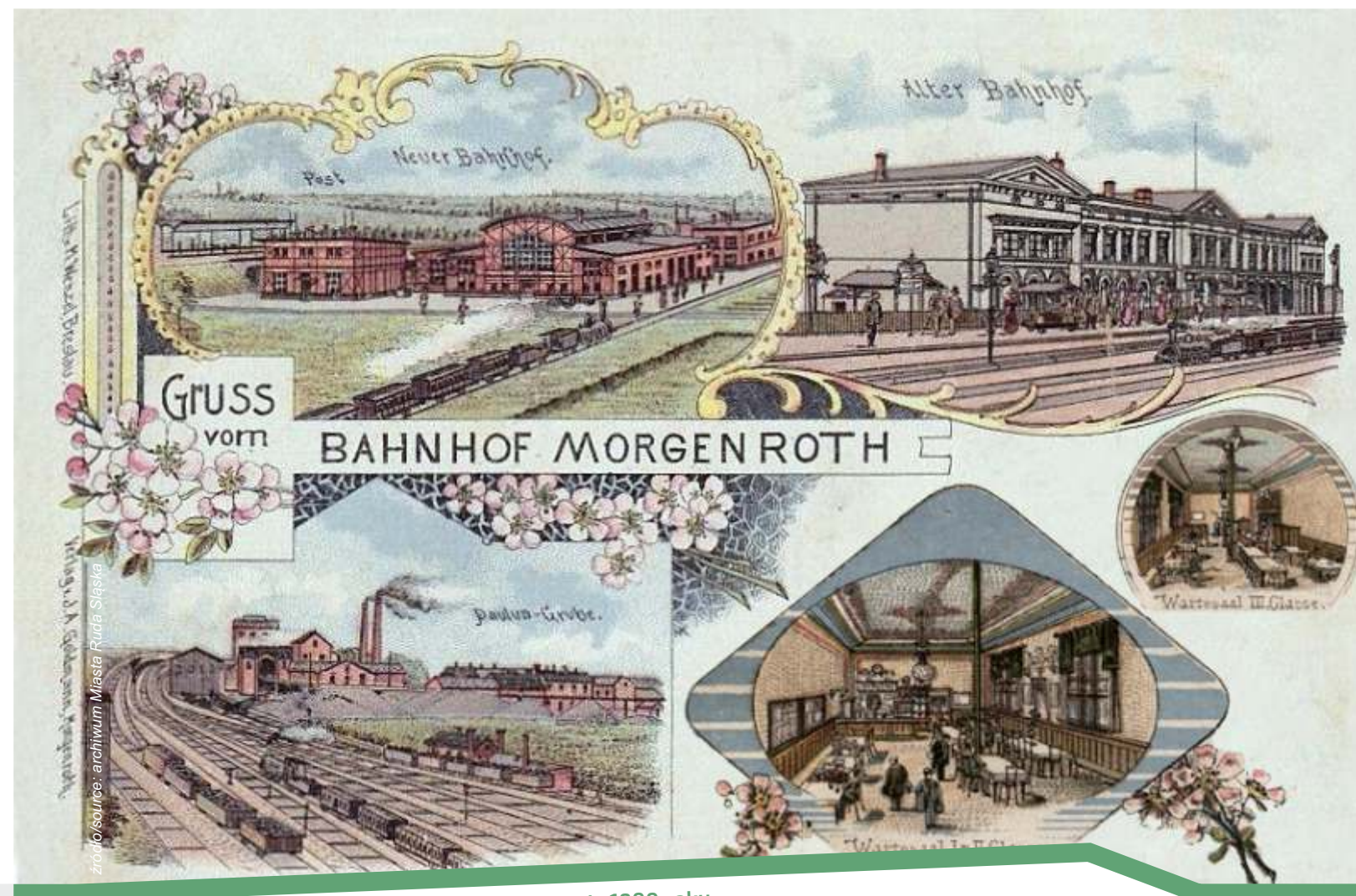

Widok na dworzec i zadaszony peron od strony miasta - przed 1918 rokiem.
View of the station and the covered platform from the city side - before 1918.

Pierwotny budynek dworca został wzniesiony w 1857 roku, jednak dynamiczny rozwój węzła kolejowego sprawił, że zaistniała potrzeba wybudowania nowych obiektów do obsługi infrastruktury. Realizacja kolejnego zespołu stacyjnego rozpoczęła się w 1897 roku. Został on przesunięty o kilkaset metrów względem pierwotnej lokalizacji oraz odsunięty od torów, co pozwoliło na poszerzenie torowiska na tym odcinku. Oficjalne otwarcie nowego dworca nastąpiło w 1899 roku. Wrażenie robiła szczególnie przestronna hala główna, przykryta metalowym łukowym dachem oraz ogromne okno o łukowym zakończeniu usytuowane na ścianie frontowej. Elewacje obiektu opracowano poprzez użycie metalowych kratownic wypełnionych cegłą licową, co imituje tradycyjną konstrukcję muru pruskiego. Zastosowano dekorację w postaci szklwionych, zielonych cegieł, zamontowano także ażurowe balustrady okalające dach.

The original station building was erected in 1857, but the dynamic development of the railroad junction made it necessary to build new facilities to support the infrastructure. The construction of another station complex began in 1897. It was relocated several hundred meters from its original location and moved away from the tracks, which allowed the track to be widened along this section. The official opening of the new station took place in 1899. Particularly impressive was the spacious main hall, covered with a metal arched roof and a huge window with an arched top located in the entrance area. The facades of the building were interestingly developed through the use of metal trusses filled with facade bricks, which imitates traditional half-timbered construction of the Prussian wall. Great attention was paid to details - ornamentation in the form of glazed green bricks and the balustrades surrounding the roof.

Stary i nowy dworzec na pocztówkach z ok. 1900 roku.
Old and new station on postcards from around 1900.

Z upływem lat hala dworca była wielokrotnie przebudowywana, co doprowadziło do zmiany jej pierwotnego wyglądu i charakteru, a sam budynek nie był poddawany koniecznym pracom konserwacyjnym i remontowym. W 2012 roku Miasto Ruda Śląska chcąc uratować niszczący obiekt wydzierżawiło go od PKP, a w 2016 roku wykupiło dworzec i stało się jego właścicielem. W tym samym roku decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach obiekt został wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego.

Over the years, the station hall has been rebuilt several times, leading to changes in its original appearance and character. Unfortunately the building itself has not received the necessary maintenance and repairs. In 2012, the City of Ruda Śląska, in order to save the decaying building, leased it from the Polish State Railways, and in 2016 bought the station and became its owner. In the same year, by the decision of the Silesian Voivodeship Conservator of Monuments in Katowice, the object was entered in the register of monuments of the Silesian Voivodeship.

źródło/source: Archiwum Miasta Ruda Śląska

Wnętrze hali głównej - 2011 rok.
The interior of the main hall - 2011.

Następnie przygotowano projekt adaptacji dworca kolejowego na siedzibę biblioteki przy jednoczesnym pozostawieniu funkcji pasażerskiej. Kompleksowy remont ruszył w 2017 roku. Prace budowlane kosztowały 9,8 mln zł, z czego 7,9 mln zł stanowiło dofinansowanie ze środków unijnych w tym m.in. przyznane w ramach konkursu z działania „Rewitalizacja obszarów zdegradowanych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Remont został zakończony w grudniu 2018 roku. W kolejnych miesiącach zamontowano nowe meblowanie oraz sprzęt audiowizualny. 26 września 2019 roku Stacja Biblioteka zainaugurowała swoją działalność. W obiekcie znalazło się ponad 8,5 tysiąca woluminów bibliotecznych, powstała Mediateka, wypożyczalnia historyczna oraz „bibliogród”.

Afterwards a project was prepared to adapt the building to the library headquarters while preserving the station's passenger function. The comprehensive renovation began in 2017. The construction work cost 9.8 million PLN, of which 7.9 million PLN was EU funding, including funding awarded as a result of the "Revitalization of degraded areas" competition, a part of the Regional Operational Program of the Silesian Voivodeship. The renovation was completed in December 2018. In the following months, new furniture and audiovisual equipment were installed. On September 26, 2019, the Library Station inaugurated its activities. The facility housed more than 8,500 library volumes. A Mediatheque, a historical lending library and a "bibliogarden" were also established.

foto: Marcin Kaczor

Zespół zabudowy dworca PKP Chebzie - 2022 r.
The building complex of the Chebzie railway station - 2022.

zrodlo/source: Archiwum Miasta Ruda Śląska

Wnętrze hali głównej podczas prac konserwatorskich - 2017 rok.
The interior of the main hall during conservation works - 2017.

foto: Marcin Kaczor

Wnętrze hali głównej - 2022r.
The interior of the main hall - 2022.

źródło/source: Archiwum Miasta Ruda Śląska

Wnętrze dawnej restauracji - 2012 r.
The interior of the former restaurant - 2012

źródło/source: Archiwum Miasta Ruda Śląska

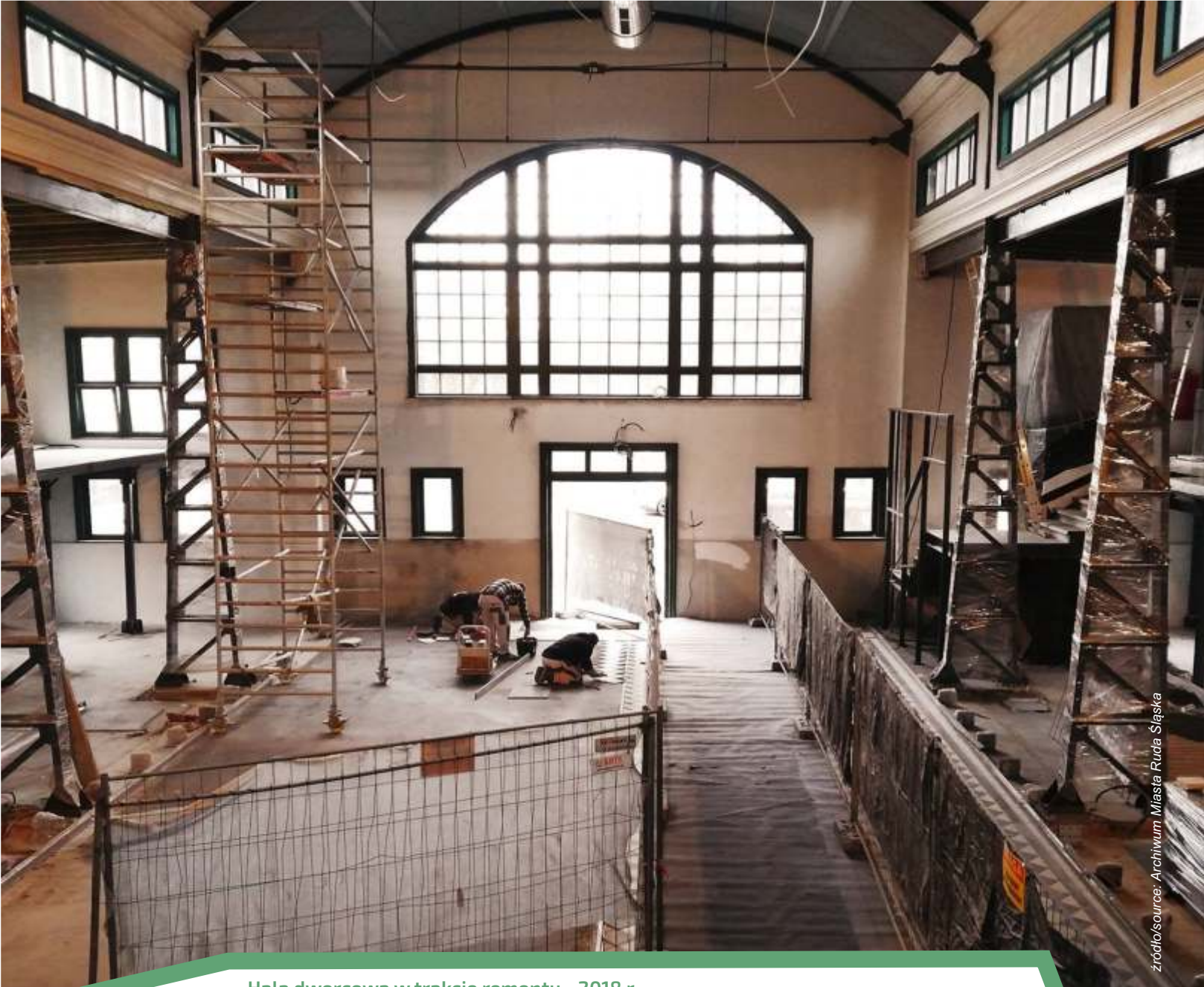
Dworcowa poczekalnia - 2012 r.
Station waiting room - 2012.

źródło/source: Archiwum Miasta Ruda Śląska

Wnętrze dawnej restauracji - 2018 r.
The interior of the former restaurant - 2018.

Hala dworcowa w trakcie remontu - 2018 r.
The station hall under renovation - 2018.

źródło/source: Archiwum Miasta Ruda Śląska

fot: Marcin Kępczór

Hala dworcowa - 2022 r.
Station hall - 2022.

Przeprowadzona rewitalizacja dworca zyskała uznanie w oczach mieszkańców oraz fachowców. W 2019 roku Stacja Biblioteka otrzymała wyróżnienie w konkursie „Zabytek Zadbane” organizowanym przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz nagrodę w organizowanym przez Marszałka Województwa Śląskiego konkursie „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego”. Dzięki przeprowadzonym pracom obiekt stanowi obecnie ważny punkt na mapie kulturalnej miasta i okolicy.

The revitalization of the station, which has been carried out, has been appreciated by both users and professionals. In 2019, the Station Library received an honorable mention in the "Zabytek Zadbane" competition organized by the Minister of Culture and National Heritage, as well as an award in the "Best Public Space in the Silesian Voivodeship" competition organized by the Marshal of the Silesian Voivodeship. Thanks to the works carried out, the building became an important point on the cultural map of the city and surrounding area.

foto: Marcin Kuczor

Widok od frontu - 2022 r.
Front view - 2022.

Czytelnia dla dorosłych - 2022 r.
Reading room for adults - 2022.

Czytelnia dziecięca - 2022 r.
Children's reading room - 2022.

foto: Marcin Kaczor

Metaloplastyka przedstawiająca logo biblioteki - 2022 r.
Metalwork depicting the library logo - 2022.

foto: Marcin Kaczor

Wnętrze kawiarni - 2022 r.
The interior of the cafe - 2022.

foto: Marcin Kaczor

Wnętrze czytelnicy - 2022 r.
The interior of the reading room - 2022.

foto: Marcin Kaczor

Stacja Biblioteka, widok z zewnątrz - 2022 r.
The Library Station, outside view - 2022.

Peron stacji kolejowej Ruda Chebzie - 2022 r.
Ruda Chebzie railway station platform - 2022.